

25 oktober

Röda siffror ska bli svarta i dansk grisknäring

Herning, Danmark

Dansk grisknäring är hårt pressad ekonomiskt, men stigande priser kan skönjas runt hörnet.

Tills dess gläds man åt årets skörd, den värdemässigt bästa någonsin.

Även de höga priserna på växtnäring har en uppsida. Gödselvärdet efter en slaktgris är just nu 50 danska kronor.

Erik Larsen, ordförande för grissektionen av Landbrug & Fødevarer.

Arkivbild. FOTO: LANDBRUG & FØDEVARER

TEXT Marcus Frennemark

– Gödsel är guld. Har du en gödselbrunn med 5 000 kubikmeter är innehållet värt en halv miljon kronor, sa Erik Larsen, ordförande för grissektionen av Landbrug & Fødevarer, när han öppningstalade vid den årliga Griskongressen.

Gödsels guldglans får för tillfället uppväga siffror som inte glänser i de danska grisföretagens resultaträkningar. Kostnaderna för foder och energi har stigit till rekordnivåer och ett genomsnittligt

grispris under året på 10,57 danska kronor räcker inte långt, om man inte odlat egen spannmål till grisarna.

För på gårdar med egen foderproduktion räddas totalekonomin av skörden. Hela den danska skörden värderas till 27 miljarder kronor, vilket är 12 miljarder bättre än skörden förra året.

Att inte grispriset i Danmark och Europa har följt kostnadsutvecklingen hänger ihop med att grisproduktionen i EU varit för stor sedan exportaffärerna med Kina minskat. Men när lönsamheten pressas sjunker utbudet snabbt och det är precis vad som händer inom EU just nu.

– Lyckligtvis signalerar den nyaste prognosen för 2023, även om den är extremt osäker, på ett pris över 13 kronor kilot under första halvåret. Utbudet i Europa kommer att falla ytterligare och då blir det åter gott att vara grisproducent i Danmark, sa Erik Larsen.

Utmaningar både hemma och borta

Men den danska grisköparens utmaningar handlar också om långsiktig konkurrenskraft där frågor om hållbarhet, djursorg och klimatavtryck anses bli allt viktigare både på hemmamarknaden och den stora exportmarknaden.

Vid fjolårets Griskongress lanserades branschens samlade vision för framtidens grisproduktion med sikte på år 2050. Det handlade om lösgående suggor samt slut på svanskupering och kastrering.

I år presenterades konkreta delmål. Exempelvis ska antalet grisar som föds upp utan svanskupering fördubblas årligen, så att det till 2028 produceras 4 miljoner grisar med knorren kvar i Danmark. Som jämförelse kan nämnas att det under 2021 producerades 33 miljoner grisar i Danmark.

Ett konkret råd till grisbönder som går i byggtankar är att bygga för lösgående, digivande suggor. Det hör framtiden till och understöds dessutom för närvarande med statliga bidrag i storleksordningen 10 000 danska kronor per box i stallet.

Men digivande suggor med rörelsefrihet oroar också. Risken ökar för att de många grisarna som föds ska komma till skada. Smågrisöverlevnaden är redan i dag en av dansk grisproduktions svaga sidor och den blir inte bättre.

Grisnäringen inser att detta uppmärksammas i omvärlden och jobbar genom forsknings- och utvecklingsföretaget Seges för att bryta utvecklingen.

Ett exempel är arbetet med att utveckla ett konstgjort juver som ska hjälpa suggan att ta hand om alla levande födda grisar under de första timmarna efter födseln. Produkten är inte färdigutvecklad men försöken ser lovande ut enligt Seges.

I avelsmålen hos bondeägd avelsföretaget Danbred har just kullstorleken vägt tungt historiskt och därför föder danska suggor så många levande grisar. Nu skruvar man på avelsmålen för att komma till rätta med överlevnaden hos smågrisarna likväl som suggornas hållbarhet. Det nya avelsmålet förväntas öka smågrisarnas överlevnad med en procentenhet om året.

– Med den kullstorlek som suggorna redan har finns det mer pengar i robustare grisar så att fler grisar överlever, sa Christian Fink Hansen, direktör för grissektionen av Landbrug & Fødevarer, vid Griskongressen.

Christian Fink Hansen, direktör för grissektionen av Landbrug & Fødevarer. Arkivbild. FOTO: MARION PALM

Läs också

[Han investerar i friska grisar - slaktade ut 2000 suggor](#)

[Låga produktionskostnader parerar prisnedgång](#)

[Tvist om priset på danskt fläsk](#)

[Grisuppfödare kräver mer pengar](#)

Marcus Frennemark

red@atl.nu010-184 40 97
